

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. II. Qualiter acquiratur possessio per apprehensionem rei fictam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

lùm tenere rem illam aliquo alio fine; sic Molina *cit. tom. 1. tit. 2. D. 12. num. 10.* qui subjungit, possessiones naturalem, & civilem, probabilius esse duas possessiones, subiecto separabiles, & si in eodem subiecto concurrant, conficientes, unam.

983. Collig. 3. quamvis verum sit, quod per eum generaliter possideamus, qui nostro nomine possidet, *L. generaliter, ff. de acquirend. possess.* intelligi tamen, si per alium *justè*. Hinc quando aliquis est ejus conditionis, ut, quod acquirit, non sibi, sed alteri acquirat (ut filius Patri, aut servus Domino) si rei alicujus justam apprehendat possessionem, non est ipse, qui possidet, sed Pater, aut Dominus per eum, ut habetur *Instit.* per quas personas nobis acquirit. *§. item vobis, & §. item placet, & L. rem, & L. quod servus, ff. de acquir. possess.* Dixi, *justè*; quoniam si injusta esset, nec sibi, nec Patri, aut Domino eam compararet, sed maneret possessio apud antiquum possessorem, non obstante, quod is, qui incapax est sibi acquirendi rem illam, occuparet; ita habetur iuris citatis.

984. Sed quid, si talis, qui ejus conditionis est, ut, quod acquirit, non sibi, sed alteri acquirat, rem apprehendat animo sibi acquirendi? Resp. quod nihilominus non sibi, sed alteri acquirat, puta filius Patri; servus Domino per *L. Rem, ff. de acquirend. possess.* Unde, quando dicitur, ut per alium possessionem comparemus, requiri, quod in eo sit animus eam nobis acquirendi, intelligi, nisi sit ejus conditionis, ut sibi non acquirat, sed alteri; sic Molina *tit. 2. §. 13. & seqq.*

§. II.

Qualiter acquiratur possessio per apprehensionem rei fictam?

985. Multiplices hujus rei modos enumerant Authores; procedit autem in præsens quæstio de acquirenda possessione rerum corporalium. In jure Canonico extat *c. Contingit. 9. de dolo, & contumac.* ubi Innocentius III. in Concilio

generali hanc constitutionem fecit, quæ sic habet: contingit interdum, quod, cum actori ob contumaciam adversæ partis, adjudicatur (causâ rei servandæ) possessio, propter Rei potentiam, sive dolum, Actor intra annum rem custodiendam nancisci non potest, vel acquisitam amittit, & sic (cum secundum multorum assertionem verus non efficeretur post lapsum anni possessor) reportet commodum de malitia sua Reus. Ne igitur contumax melioris, quam obediens conditionis existat, *de canonica equitate sancimus, ut in casu præmissa, actor verus constitutatur, elapso anno, possessor.* Ex hoc textu deducitur primus modus (de benignitate canonica) etiam sola rei apprehensione fictâ, possessionem post annum acquirendi in calu, quo quis in possessionem bonorum custodiæ causâ missus, & illam corporaliter obtinere non potuit propter dolum, vel potentiam Adversarii, si interea Reus contumax non comparuit; & hoc, ne contumax sit melioris conditionis.

Dubitari potest, an idem procedat, si 986. contingat, talem per annum non posse venire in possessionem, ex alio impedimento v. g. quia propter inundationes, vel locorum insecuritym, non potest pervenire ad locum, quo sita sunt bona, quorum possessio capienda foret per corporalem rei apprehensionem? affirmat aliqui ex *L. quamvis 13. ff. de bonis auctoritate Judicis possidendi.* Verum ex hac lege solum sequitur in casu, quo Reo nulla bona sunt, in quorum possessionem Creditor mitti possit, sine corporali apprehensione rei, acquirit possessionem, si Debitor postea bona quædam acquirat; quia tamen in præcedente *L. 12. §. 2. dicitur: si propter naturam rei, veluti, si prædium inundatum sit, aut propter latronum potentiam, non potest possideri, rectè dicitur, non esse quod possideatur* (ubi clarè sermò est, de impossibilitate consequendi veram possessionem corporalem, sicut, ubi nulla bona sunt, quæ possideri possint) *lex, quamvis, merito tenetur loqui etiam de hoc casu.*

Nec obstat, quod possessio sit aliquid 987. facti, & consequenter non acquiratur solo animo, ut aliqui volunt; nam nec nos dici-

dicimus, illam acquiri *solo animo*; asserimus tamen sufficere quandoque rei apprehensionem solum *factam*, per ordinem ad certos juris effectus, ubi jus ipsum sic disponit; qualiter in hoc c. ubi dicitur, missum in possessionem bonorum ex Judicis decreto custodiae causa, post elapsum annum Reo non comparente; effici verum possessorem, si bona illa corporaliter apprehendere prohibitus fuerit Adversarii dolo, potentia, vel alio impedimento; nam ex hac facta bonorum apprehensione (quæ illi constituitur ex Decreto Judicis mittentis eum in possessionem ejusmodi bonorum) non consequitur commoda veræ possessionis ante lapsum anni, sed duntaxat custodiae; secus, post anni lapsum; at sic possessionem istam non acquisivit solo animo, sed etiam rei apprehensione, sed *facta*; sic Layman in c. *contingit*. 9. h. t. n. 1.

988. De jure autem civili plures alii modi sunt; hinc quæstio est. 1. an aliis possessionem suam possit in me transferre, nulla rei apprehensione *verâ*, seu *corporali* ex parte mea interveniente? Resp. posse. 1. in casu, quo quis mihi vendit, vel donat fundum, & sibi retinet solum usumfructum, constituendo se rei possessorem nomine Emptoris, ut dicitur L. *Quisquis* 28. C. de donationibus, ibi: *quisquis rem aliquam donando, vel in dotem dando, vel vendendo, usumfructum ejus retinuerit, etiamsi stipulatus non fuerit, eam continuo tradidisse creditur, nec quid amplius requiratur, quo magis videatur facta traditio: sed omnimodo idem sit in his causis, usumfructum retinere, quod tradere: ex quo sequitur, in hoc casu ejusmodi venditionem, vel donationem, jurisdictione haberi pro traditione cæteròquin requisita ad veram rei capiendam possessionem.*

989. Quæstio altera est, an ad acquirendam rei veram possessionem sufficiat, loco corporalis ejus apprehensionis, apprehensio *facta*, quæ fit acceptata clavium traditione, re præsentem, & non solâ causâ custodiae? vel traditione instrumenti, seu Scripturæ continentis jus veræ possessionis tradenti competentis? vel nutu oculorum, quo insinuet, se fundum in alterius possessionem tradere?

Tom. II.

ut concedat alteri facultatem apponendi custodiam; vel, ut rem emptam finget? &c. Resp. quòd sic. Nam hæc juris dispositione habentur quoad juris effectus ex vera rei apprehensione, ac possessione nascentes, loco corporalis apprehensionis. Ad hoc probandum variaz adduci possunt leges. Primò enim L. *Possessio*. 1. ff. de acquirend. poss. §. *si jusserim*. 2. ibi: *si jusserim venditorem procuratori rem tradere, cum ea in præsentia sit, videri mihi traditam, Priscus ait. Idemque esse, si nummos Debitorem jusserim alii dare. Non est enim corpore, & actu necesse deprehendere possessionem; sed etiam oculis, & affectu. Et argumento esse eas res, quæ propter magnitudinem ponderis, moveri non possunt, ut columnas: nam pro traditis eas haberi, si in re præsentem consenserint: & vina tradita videri, cum claves cella vinaria emptori tradita fuerint. Deinde L. *quod meo* 18. §. *si venditorem*. 2. ff. eod. ibi: *si venditorem, quod emerim, deponere in mea domo jusserim: possidere me certum est; quamquam id nemo, dum attigerit; aut, si vicinum mihi fundum mercato venditor in mea turre demonstrat, vacuumque se possessionem tradere dicat: non minus possidere capi, quam si pedem sinibus intulisset.* Tertio ex L. *Quarundam*. 5. ff. eod. ibi: *quarundam rerum animo possessionem adipisci nos ait Labeo: veluti si acervum lignorum emerò, & eum venditor tollere me jusserit, simul atque custodiam possissem, traditus mihi videtur. Idem juris esse vino vendito, cum universa amphora vini simul essent. Sed videamus (inquit) ne hac ipsa corporis traditio sit: quia nihil interest, utrum mihi, an & cuilibet jusserim, custodia tradatur? In eo puto hanc quæstionem consistere, an etiamsi corpore acervus, aut amphora adprehensa non sunt, nihilominus tradita videantur; nihil video interesse, utrum ipse acervum, an mandato meo aliquis custodiat? utrobique enim animi quodam genere possessio erit estimanda. Hæc dicta sint de jure communi; nam quæ fiunt ex particularibus locorum statutis, & consuetudinibus, longum nimis, & fortasè nec competentem, resolvere possunt, propter**

I i

ptet

pter nimiam earum varietatem, cui communis regula statui possit; illud solum adverterim, vehementer errari à precedentibus eo solum fundatis titulo, *quia jam sic est in usu, in praxi, in consuetudine*; nam nec usus, nec praxis, nec consuetudo jus ullum tribuit, nisi *rationabilis*, hoc est, digna, quæ sit materia legis; & accedat consensus legalis ejus, cujus est illam approbare, ut ostendimus l. 1. *tit. de consuetud.*

990. Dubitari tamen potest, an, cum in divisione hæreditatis tibi obtingit certa pars (fundus v. g. vel pars domus) altera cohæredi; iste autem tibi deinde cedat etiam partem suam, sufficiat, pro acquirenda possessione etiam partis cessæ, quod tu prius apprehenderis tuam partem, sic, ut cessio alterius etiam pro sua parte, tibi sit instar apprehensionis factæ, sufficientis ad acquirendam possessionem etiam partis cessæ, sine alia ejus apprehensione à te facta? Resp. negativè, ex n. 982. supponitur enim in hoc casu, quod animus Titii v. g. rem, seu portionem suam apprehendentis, tanquam suam, se non extenderit ad partem cohæredis non apprehensam; nec pro tali casu extat juris dispositio fingentis cessionem haberi pro vera, seu corporali partis cessæ apprehensione, nisi accedat aliquod eorum in cessione, de quibus à n. 985. sed sic sumus extra casum; & ita sentire videtur Haunoldus tom. 1. *de jure, & just. tr. 3. numer. 217.*

991. Not. præterea inter modos acquirendi possessionem, sine nova rei apprehensione, nimirum *verà*, ex parte acquirentis per seipsum facta, numerari etiam modum eam acquirendi per clausulam *constituti*; qui est modus generalis, quando præcedente quocunque titulo ad transferendum Dominium habili, constituis te possessorem nomine illius, cui rem alienasti; quia ex constitutione quasi procurator illius effectus es, arg. l. *quod meo, ff. h. t.* ibi: *quod meo nomine possideo, possum alieno nomine possidere; nec enim muto mihi causam possessionis, sed desino possidere, & alium possessorem Ministerio meo facio*; &c. Procurator alienæ possessioni præstat Ministerium; & quamvis de hoc jam ege-

rimus supr. illud tamen notandum adhuc videtur, quod iste modus per clausulam *constituti* constituendi alteri possessionem in fundo empto, vel donato, sit loco traditionis; quare si donans alicui fundum, seipsum, loco & nomine donatarii, constitueret possessorem, & donatarius hanc constitutionem acceptaret, censeretur ei fundus jam traditus, & donatio etiam re perfecta.

§. III.

Qualiter acquiratur possessio rerum corporalium?

992. SEU, quod idem est, *jurium?* pro quo not. quædam jura esse, quæ quasi in hærent rebus corporalibus (ut sunt *servitutes*) quædam, quæ non; ut *jus eligendi, postulandi, &c.* possessio, vel quasi possessio jurium non in hærentium rei corporali acquiritur per usum, & exercitium, tanquam jure debitum cum scientia, & patientia illius, cujus intererat prædictum usum concedere, vel impedire; de jure civili probatur communiter ex L. *Quories 2. ff. de servitutibus*; ibi: *ego puo usum ejus juris pro traditione accipiendum esse; ideoque interdicta veluti possessoria constituta sunt*; item ex L. 2. C. *de servitut.* & aquarum L. 3. §. *dare. ff. de usufruct.* at hæ leges procedunt non tantum de acquirenda possessione jurium non in hærentium, sed etiam in hærentium rei corporali. Requiritur autem scientia, & patientia potentis concedere, vel impedire talem usum, & exercitium, ut istis actibus possessio acquiratur, ne acquirens alieni juris fur, & usurpator censeatur.

993. De possessione, vel quasi possessione juris eligendi acquisita per exercitium electionis activæ acquisitum, extat c. *Cum Ecclesia 3. h. t.* nam, cum vacante Cathedrali Ecclesia Sutrinâ, Canonici Episcopum elegerint, ac ejus confirmationem à Sede Romana postulassent, opposuerunt se Clerici Conventualium Ecclesiarum, electionem impugnantes; quod ipsi, *qui erant in possessione, simul cum Canonicis activè eligendi Episcopum in illa Cathedrali, exclusi, & contempti essent.* Pon-